

نگاه بیرون

روسیه از ایران به عنوان پایگاه برای بمباران داعش استفاده می کند

ترجمه: شهرام زرنادر

● روز سه‌شنبه در حرکتی که بر روابط نزدیک و فزاینده مسکو با تهران تأکید دارد، هوایم‌های بمب‌افکن دوبرسد توپولف ۱۲، ۳۰ ام و جنگنده بمب‌افکن‌های سوخوی ۱۲۴، از پایگاه هوایی همدان برای بمباران اهدافی در سوریه استفاده کرده‌اند. این اولین‌باری بود که روسیه از س‌زمین‌های کشور دیگری به جز خود سوریه برای بمباران هوایی استفاده کرده است. استفاده از پایگاه هوایی ایران به نیروی هوایی روسیه اج‌ساز می‌دهد تا برای پرواز را برای این بمباران‌ها کاهش و وزن بمب‌های مورد استفاده را افزایش دهد. ایران و روسیه از اسد حمایت می‌کنند. روابط بین تهران و مسکو از زمان توافق هسته‌ای سال گذشته، گرم‌تر شده و روسیه پس از یک دوره تأخیر موشک‌های دفاع ضدهوایی اس-۳۰۰ به به ایران تحویل داده که شاهده بر مشارکت فزاینده هر دو کشور در تحولات منطقه است. ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، ماه نوامبر گذشته از تهران دیدار کرد و از آن پس هر دو کشور به طور عادی و معمولی درباره برنامه‌ریزی‌های نظامی در سوریه به بحث می‌نشیند. ایران نیروهای زمینی خود را در سوریه به کار گرفته و با متفقین محلی کار می‌کند و روسیه هم قدرت و نیروی هوایی لازم را همیاران است.مارک تونر، سخنگوی وزارت امور خارجه ایالات متحده، گفته: ایالات متحده مشغول بررسی این مسئله است که آیا این حرکت نافض قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت هست یا نه؟ این قطع‌نامه عرضه، فروش و انتقال هواپیماهای جنگی به ایران را ممنوع کرده است. تونر به خبر نگاران گفته: «این، مایه تأسف است ولی تعجب‌آور نیست. این وضعیت حکایت از ادامه الگویی دارد که از قبل درباره ادامه حملات هوایی روس‌ها و اکنون با دسترسی مستقیم ایران دیده‌ایم. این حملات هوایی عمداً نیروهای میانه‌رو و مخالف سوریه را هدف قرار می‌دهد. او گفته جان کری، وزیر امور خارجه آمریکا، روز سه‌شنبه تلفنی با همکار خود سرگئی لاوروف درباره این وضعیت صحبت کرده است. کری تلاش می‌کند تا با روسیه درباره همکاری نظامی در جنگ با داعش در سوریه به توافق برسد. تونر گفته آن بحث‌ها باوجود افزایش همکاری‌های نظامی ایران- روسیه، ادامه یافته‌اند.حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق، روز سه‌شنبه گفته است: عراق بین ایران و سوریه قرار دارد و ما به روسیه اجازه استفاده از فضای عراق را داده‌ایم، به شرط اینکه هوایم‌های روسی از کربل‌روهای موجود در طول مرزهای عراق استفاده کنند و از پرواز بر فراز شهرهای عراق اجتناب ورزند. عبادی در یک کنفرانس خبری گفته: عین همین اج‌ساز به جنگنده‌های نیروهای هوایی جداگانه ائتلاف ضدداعش به رهبری آمریکا که از کوبت پرواز می‌کنند، داده شده است. سرهنگ ارتش آمریکا کریستوفر کارور، سخنگوی ائتلاف به رهبری آمریکا که پایگاهش در بغداد است، گفته روسیه همچنین از قبل به نیروهای ائتلاف علیه داعش به رهبری آمریکا در عراق اطلاع داده که دست به این حملات خواهد زد. این اطلاع‌رسانی در تطابق با متن یک توافق‌نامه امنیتی است که با هدف پرهیز از برخورد‌های تصادفی در آسمان برقرار شده است. بیانیه وزارت دفاع روسیه درباره حملات هوایی اخیر، می‌گوید: این حملات علیه اهداف داعش و نیروهایی که قبلاً به نام جبهه‌انصاره شش‌گانه می‌شدند در مناطق حلب، ادلب و دیرالزور انجام شده‌اند. وزارت دفاع روسیه اعلام کرده: «در نتیجه این حملات هوایی پنج دپوی بزرگ سلاح- یک اردوی آموزشی داشش، سه قرارگاه فرماندهی و ایست بارزسی و شمار زیادی از شبه‌نظامیان داعش کشته و نابود شده‌اند». این بیانیه می‌گوید تأسیسات نابودشده برای حملات از افراد داعش در ناحیه حلب استفاده می‌شده است. گروه دیده‌بان حقوق بشر سوریه گفته: حملات سنگین هوایی روز سه‌شنبه اهداف بسیاری را در اطراف حلب و سایر اماکن در سوریه مورد حمله قرار داده و ده‌ها نفر نیز کشته شده‌اند. دولت سوریه می‌خواهد کنترل کامل حلب را به اختیار بگیرد و در صورت وقوع، این پیروزی بزرگ‌ترین پیروزی‌اش در جنگی است که پنج سال ادامه داشته است. تخمین زده می‌شود صدها هزار غیرنظامی که در مناطق تحت کنترل شورشیان به دام افتاده‌اند، در صورت تنگ‌ترشدن محاصره شهر از سوی نیروهای دولتی و بسته‌شدن کربلوری که آن را به خارج وصل می‌کند، با کمبود غذا و دارو روبه‌رو خواهند شد.رسانه‌های روسی گزارش داده‌اند روسیه همچنین خواستار دریافت اجازه برای استفاده از ایران و عراق به عنوان مسیر برای شلیک موشک‌های کروز از ناوگان دریایی‌اش در دریای خزر به سوی سوریه بوده است. روسیه قبلاً نیز از همین مسیر‌ها موشک‌های کروز خود را به سوی مواضع داعش در خاک سوریه شلیک کرده است. روسیه حضور دریایی خود را در مدیترانه شرقی و دریای خزر به عنوان بخشی از آنچه می‌گوید عملیات برنامه‌ریزی‌شده نظامی بوده، سازماندهی کرده است. روز سه‌شنبه کانال تلویزیونی ۲۴ روسیه که از سوی دولت حمایت می‌شود، تصاویر بدون زیرنویس را پخش کرده که در آنها حداقل سه بمب‌افکن توپولی ۳۱-۲۲ با یک هوایم‌ای نظامی حمل‌وتقل دیده می‌شوند و وزارت دفاع روسیه اعلام کرد این هوایم‌ها از پایگاه هوایی «نوزه» برخاسته‌اند. این کانال تلویزیونی گفته استفاده از پایگاه‌های هوایی ایران به نیروی هوایی روسیه اجازه می‌دهد تا زمان پرواز‌های بمب‌افکن‌های خود را تا ۶۰ درصد کاهش دهد.

ادامه از صفحه ۶

عمومی داشته باشد، ندارند. اما وقتی سقف را به دوگانه اصلاح طلب و اصولگرا تقلیل دهند، می‌توانند چنین شخصیت‌هایی را که در جمع اصولگرایان تعریف می‌شدند، اما به لحاظ مبانی فکری از آن تفکر عبور کرده‌اند و با استانداردهای حداقلی اصلاح طلبی سازگار شده‌اند، به‌نفع خودشان مصادره کنند. کوتاه‌کردن سقف باعث می‌شود جریان رقیب ما از قحطالرحالی نجات پیدا کند و آدم‌هایی که یک روزی شناسنامه اصولگرایی داشتند و عملکرد سال‌های اخیرشان با تفکر ما منطبق شده، دوباره به نفع جریان رقیب ما مصادره شوند.

اگر خود افرادی مانند لاریجانی و حتی روحانی هم ترجیح دهند به جای افراد تحت حمایت ما، ژنرال‌های جناح اصولگرا شوند؛ چه باید کنیم؟

پیش از هر چیز باید همه ما بدانیم که اولین و اصلی‌ترین قربانی عبور از رویکرد ائتلافی، شخص حسن روحانی خواهد بود. اگر ما به پارادایم پیش از ۹۲ برگردیم، قربانی اول آن خود روحانی است. این دام را چه خود دولتی‌ها پهن کنند، چه حزب اعتدال و توسعه پهن کند و چه هر فرد و جریان دیگری از با بگستراند، قربانی آن حسن روحانی است. چون پارادایم ائتلاف بازی برد – برد بود. ما کمی از سقف اصلاح طلبی خود کوتاه آمدیم و یک طیف از اصولگرایان هم از سقف اصولگرایی پایین‌تر آمدند و به هم نزدیک شدیم و ائتلاف شکل گرفت. اگر قرار باشد به قبل از ۹۲ برگردیم، باید دوباره به سقف مطالبات اصلاح طلبانه خود برگردیم و آنها هم به سقف رویکردهای اصولگرایانه خود بازگردند. در این شرایط، محدودیت‌های ما که مشخص است. آن طرف هم در سقف اصولگرایی به دنبال کسی چون روحانی نخواهد بود و به‌این‌ترتیب فقط روحانی را از بدنه اجتماعی ما محروم می‌کنند و ابتدا خود روحانی و بعد از او، همه عقالی جامعه قربانی خواهند شد.

ا اگر بخواهیم از بحث اولیه درباره خود فراکسیون دور نشویم، لازم است یک مورد را بررسی کنیم. شما درباره فراکسیون گفتید که در انتخابات داخل مجلس، موفقیت‌های خوبی به دست آمده است؛ اما درست در همان زمانی که فراکسیون درحال کسب موفقیت در انتخاب نمایندگان مجلس در مجامع مختلف است، در انتخاب حقوق‌دانان شورای نگهبان نتایجی به دست می‌آید که هیچ‌کس منطق آن را متوجه نمی‌شود. این ناشی از ناهماهنگی در داخل فراکسیون بود یا اتفاق خاصی افتاد که در بیرون مجلس کسی از آن خبر نداشت؟ درباره انتخاب حقوق دان‌های شورای نگهبان، هیأت‌رئیسه فراکسیون امید با هر پنج نامزد معرفی شده، جلسه گذاشت، دغدغه‌های خود را مطرح کرد و صحبت‌های آنها را شنید. در مجموع به لحاظ دستگامه فکری حقوق دان‌ها، از نظر فراکسیون تفاوت چندانی بین گزینه‌های معرفی شده وجود نداشت. اینجا من برای روشن‌ترشدن بحث یک مثال درباره مورد آقای کدخدایی که خیلی هم از فراکسیون به‌دلیل انتخاب ایشان انتقاد شد می‌زنم. ببینید برخی از منتقدان ایراد گرفته‌اند که آقای کدخدایی نقش شورای نگهبان را در سایه داشته و نباید به او رأی می‌دادیم. شما در نظر بگیرید که ما با چند نفر مواجه هستیم که همه آنها به لحاظ خاستگاه فکری، مثل هم هستند؛ اما در عمل یکی از آنها فرد کم‌تأثیری است و دیگری فردی است تأثیرگذار، کمال‌ طلب را به اختیار بگیرد و در صورت وقوع، این پیروزی بزرگ‌ترین پیروزی‌اش در جنگی است که پنج سال ادامه داشته است. تخمین زده می‌شود صدها هزار غیرنظامی که در مناطق تحت کنترل شورشیان به دام افتاده‌اند، در صورت تنگ‌ترشدن محاصره شهر از سوی نیروهای دولتی و بسته‌شدن کربلوری که آن را به خارج وصل می‌کند، با کمبود غذا و دارو روبه‌رو خواهند شد.رسانه‌های روسی گزارش داده‌اند روسیه همچنین خواستار دریافت اجازه برای استفاده از ایران و عراق به عنوان مسیر برای شلیک موشک‌های کروز از ناوگان دریایی‌اش در دریای خزر به سوی سوریه بوده است. روسیه قبلاً نیز از همین مسیر‌ها موشک‌های کروز خود را به سوی مواضع داعش در خاک سوریه شلیک کرده است. روسیه حضور دریایی خود را در مدیترانه شرقی و دریای خزر به عنوان بخشی از آنچه می‌گوید عملیات برنامه‌ریزی‌شده نظامی بوده، سازماندهی کرده است. روز سه‌شنبه کانال تلویزیونی ۲۴ روسیه که از سوی دولت حمایت می‌شود، تصاویر بدون زیرنویس را پخش کرده که در آنها حداقل سه بمب‌افکن توپولی ۳۱-۲۲ با یک هوایم‌ای نظامی حمل‌وتقل دیده می‌شوند و وزارت دفاع روسیه اعلام کرد این هوایم‌ها از پایگاه هوایی «نوزه» برخاسته‌اند. این کانال تلویزیونی گفته استفاده از پایگاه‌های هوایی ایران به نیروی هوایی روسیه اجازه می‌دهد تا زمان پرواز‌های بمب‌افکن‌های خود را تا ۶۰ درصد کاهش دهد.

انتقاد می‌شود، مربوط به این است که چرا انسجام و شاکله فراکسیونی، در موضع‌گیری‌ها و به‌ویژه درباره مسائل سیاسی روز کشور، دیده نمی‌شود یا در این مسیر تناقض و ناهماهنگی دیده می‌شود؟ چون بالاخره بخش قابل‌توجهی از مطالبات مردم از این فراکسیون، سیاسی است.

خب دراین‌باره لازم است یک توضیح مقدماتی بیان کنم. ببینید، ما اول نماینده مردم هستیم و بعد از آن عضو یک فراکسیون- نمایندگی مردم را نباید قربانی عضویت در فراکسیون کنیم. تمایز گفتمانی اصلاح طلبی و اصولگرایی همواره همین بود که دال گفتمانی ما مردم بوده‌اند و همواره گفته‌ایم که خط قرمز ما در این مجلس، مردم هستند و لاغیر. یعنی ما دولت و جریان سیاسی و فراکسیون را برای مردم می‌خواهیم. بنابراین نباید در گفتمان ما جای اصل و فرع عوض شود. یعنی نباید روزی برسد که فراکسیونی‌بودن، باعث بی‌اعتنایی به مطالبه مردم شود. در صورت تعارض بین مطالبه مردم و احیاناً خواست فراکسیون، حتما حق با مردم است.

این ارجاع‌دادن به خواست مردم، راه را برای هر نوع عبور از تصمیمات فراکسیون باز می‌کند. چون «مردم» که یک جمع مشخص با خواسته مشخص نیستند و هر کس می‌تواند هر وقت خواسته‌اش را نظر فراکسیون مغایرت

داشت، خواسته خود را به جمعی از مردم نسبت دهد و با همین استدلال شما از نظر فراکسیون عبور کنند. بنابراین باید برای اینکه مطالبات بدنه اجتماعی و شکل تصمیم‌گیری درباره آنها در فراکسیون مشخص شود، سازوکار اندیشید و هر کس با اجهاد خودش، خواست مردم را تشخیص ندهد.

مردم طبیعتاً اعضای یک حزب سیاسی نیستند که مواضع خود را رسماً اعلام کنند. اما برآیند خواست مردم معلوم است. اعتراض به اختلاس و ناکارآمدی و سوسومیریت از جمله مسائلی است که تقریباً همه قبول داریم جزء خواسته‌های مردم است. اصرار بر مطالبات مردم در حوزه آزادی‌ها و امنیت روانی و امنیت رسانه‌ای و عبور از این فضای خاص حاکم بر حوزه فرهنگ، سامان دادن به وضعیت تورم دستگاه‌های غیرپاسخگو در حوزه فرهنگ و مدعیان نظارتگر بسیار بر حوزه مطبوعات و بی‌پناهی اصحاب مطبوعات، از جمله مطالبات مردم است. مطالبه مردم این است که از رهگذر دولت برآمده از اراده آنها، بتوانیم از این مشکلات عبور کنیم و به مسائل اصلی مردم نظیر اشتغال و فضای کسب‌وکار برسیم. مردم می‌خواهند راه سرمایه‌گذاری در کشور باز شود و چرخ اقتصاد به حرکت افتد. مردم پاسخ‌گو‌بودن دستگاه‌های مسئول را می‌خواهند. ما اگر جایی دیدیم که دستگاهی از این شاخه‌ما عدول کرده، یعنی از مطالبات مردم عدول کرده و آن‌وقت وظایف نمایندگی خود را باید انجام دهیم.

در باره انتخاب حقوق دان‌های شورای نگهبان، هیأت‌رئیسه فراکسیون امید با هر پنج نامزد معرفی شده، جلسه گذاشت، دغدغه‌های خود را مطرح کرد و صحبت‌های آنها را شنید. در مجموع به لحاظ خاستگاه فکری حقوق دان‌ها، از نظر فراکسیون تفاوت چندانی بین گزینه‌های معرفی شده وجود نداشت. اینجا من برای روشن‌ترشدن بحث یک مثال درباره مورد آقای کدخدایی که خیلی هم از فراکسیون به‌دلیل انتخاب ایشان انتقاد شد می‌زنم. ببینید برخی از منتقدان ایراد گرفته‌اند که آقای کدخدایی نقش شورای نگهبان را در سایه داشته و نباید به او رأی می‌دادیم. شما در نظر بگیرید که ما با چند نفر مواجه هستیم که همه آنها به لحاظ خاستگاه فکری، مثل هم هستند؛ اما در عمل یکی از آنها فرد کم‌تأثیری است و دیگری فردی است تأثیرگذار، کمال‌ طلب را به اختیار بگیرد و در صورت وقوع، این پیروزی بزرگ‌ترین پیروزی‌اش در جنگی است که پنج سال ادامه داشته است. تخمین زده می‌شود صدها هزار غیرنظامی که در مناطق تحت کنترل شورشیان به دام افتاده‌اند، در صورت تنگ‌ترشدن محاصره شهر از سوی نیروهای دولتی و بسته‌شدن کربلوری که آن را به خارج وصل می‌کند، با کمبود غذا و دارو روبه‌رو خواهند شد.رسانه‌های روسی گزارش داده‌اند روسیه همچنین خواستار دریافت اجازه برای استفاده از ایران و عراق به عنوان مسیر برای شلیک موشک‌های کروز از ناوگان دریایی‌اش در دریای خزر به سوی سوریه بوده است. روسیه قبلاً نیز از همین مسیر‌ها موشک‌های کروز خود را به سوی مواضع داعش در خاک سوریه شلیک کرده است. روسیه حضور دریایی خود را در مدیترانه شرقی و دریای خزر به عنوان بخشی از آنچه می‌گوید عملیات برنامه‌ریزی‌شده نظامی بوده، سازماندهی کرده است. روز سه‌شنبه کانال تلویزیونی ۲۴ روسیه که از سوی دولت حمایت می‌شود، تصاویر بدون زیرنویس را پخش کرده که در آنها حداقل سه بمب‌افکن توپولی ۳۱-۲۲ با یک هوایم‌ای نظامی حمل‌وتقل دیده می‌شوند و وزارت دفاع روسیه اعلام کرد این هوایم‌ها از پایگاه هوایی «نوزه» برخاسته‌اند. این کانال تلویزیونی گفته استفاده از پایگاه‌های هوایی ایران به نیروی هوایی روسیه اجازه می‌دهد تا زمان پرواز‌های بمب‌افکن‌های خود را تا ۶۰ درصد کاهش دهد.

در باره آن فرد هم، گرایش هیأت‌رئیسه

فراکسیون به فرد دیگری بود، اما فردی که هیأت‌رئیسه فراکسیون به او تمایل داشت، با مخالفت فراکسیون امیدی‌های یک استان مواجه بود. این دوستان ما می‌گفتند به دلیل شناختی که از این فرد داریم و اطلاعاتی که درباره او داریم، اصرار داریم که جمع‌بندی هیأت‌رئیسه فراکسیون غلط است. وقتی ما با چنین امراری مواجه شدیم، هیأت‌رئیسه اعلام کرد ما روی دو نفر اجماع کرده‌ایم و نفر سوم را در اختیار خود اعضا گذاشته‌ایم که به هرکس خواستند رأی بدهند. خب این افراد در صحن علنی هم در سخنرانی معرفی خود خیلی موفق عمل کردند و آن نتایج در صحن به دست آمد. بنابراین بخشی از انتقاداتی که درباره انتخاب حقوق‌دانان شورای نگهبان مطرح شد، از روی بی اطلاعی بود و علت هم این بود که ما نمی‌توانستیم شرایط را برای افکارعمومی تشریح کنیم مبنی بر اینکه ما چه معذورات و محدودیت‌هایی داشتیم و در اصل ما داشتم بین چه گزینه‌هایی انتخاب می‌کردیم.

ا دیگر از جاهایی که از عملکرد فراکسیون

سیاست

فراکسیون امید باید پارلمان در سایه باشد

بله، درباره اینکه این تغییر از چه کسانی باید شروع شود، بین ما اختلاف بود. درباره اصل تغییر اتفاق نظر داشتیم و درباره مصداق آن اختلاف نظر بود. چون هر نماینده‌ای با توجه به اطلاعاتی که از حوزه کاری وزرای مختلف داشت، مطالبی درباره اولویت تغییر بیان می‌کرد. من می‌گفتم باید جمع‌بندی کنیم تا هم وظیفه ذاتی نمایندگی خود را انجام دهیم و هم در مواضع فراکسیون شاهد چندگانگی نباشیم. به همین دلیل گفتم وقتی از اقدام دولت در جهت تغییر مایوس شدیم، برای به‌کارگرفتن هرکدام از ابزارهای نظارتی، اعم از سؤال و استیضاح و تحقیق و تفحص در حوزه کاری یک وزیر، موضوع را در فراکسیون مطرح کنیم. چون معتقدم فراکسیون برای اینکه نقش مجلس در سایه را ایفا کند و بتواند در صحن اثرگذار باشد، باید مجمع عمومی آن نقش دآوری داشته باشد. من اگر درباره هر وزیری حرف دارم، باید مستندات خود را در مجمع ارائه کنم و وزیر هم در مجمع حاضر شود و جواب دهد. اگر جمع‌بندی اعضای مجمع به نفع سؤال با استیضاح یا تحقیق و تفحص بود، این به‌عنوان موضع رسمی فراکسیون مطرح شود و اعضا حمایت کنند. اگر هم جمع‌بندی این بود که توضیحات وزیر قانع‌کننده است، سؤال‌کننده باید از خواسته خود بگذرد و من معتقدم باید این روش در فراکسیون اعمال شود.

درباره استیضاح رییعی که هیچ‌کدام از این راه‌ها تست نشده بود و شما قبل از طرح و بحث در فراکسیون، اقدام به مصاحبه کردید. قبول دارید در آن مورد غیرتشکیلاتی رفتار کردید؟ اینکه بدون مقدمه با مصاحبه شما به‌عنوان تیتیر یک روزنامه مواجه شویم، اگر این رویه باب شود، هم فراکسیون بی‌اعتبار می‌شود و هم شاهد استیضاح‌های بدون پشتوانه‌ای خواهیم بود که احتمالاً به نتیجه هم نمی‌رسند.

اولا من به شما قول می‌دهم که هر استیضاحی به این مجلس نباید رای می‌آورد. ثانیا من در آن مصاحبه‌ای که به این اشاره می‌کنید، اصلاً نگفتم می‌خواهم آقای ربیعی را استیضاح کنم. تعجب می‌کنم از اینکه با یک تیتیر غلط، این موج درست شد و هیچ‌کس متن مصاحبه را نخواند تا ببیند من واقعاً چه گفته‌ام. من چیزی که اینجا گفتم را آنجا هم گفتم. من به‌عنوان سخنگوی هیأت‌رئیسه موقت، درباره آنچه در جلسه ما با آقای نوبخت و آقای انصاری گذشته بود، توضیح دادم و گفتم که تغییر یک ضرورت است و معتقدم تغییر باید از طریق دولت انجام شود.

اما در غیر این صورت، زحمتی را که دولت باید بکشد، خود ما در مجلس تقلب می‌کنیم و این هم برای کمک به دولت در سال ۹۶ است. آنجا هم گفته بودم که برای تعیین مصداق این تغییر به جمع‌بندی نرسیدیم و مثال آوردم و گفتم من بنا بر مستنداتی عقیده دارم اولویت با آقای ربیعی است. من گفته بودم نظرم درباره اولویت استیضاح این است ولی معتقد نبودم که اگر قرار است استیضاح را به صحن بیاورم، باید قبل از آن به فراکسیون بروم و اگر مجمع عمومی را قانع کرد، آن‌وقت استیضاح را به صحن بیاورم. من حتی معتقد بودم اگر مطمئن باشم در صحن رای دارم ولی فراکسیون‌با استیضاح مخالفت کند، نباید استیضاح را به صحن بیاورم. این کل ماجرای آن نفر بود. من داشتم روش کار را توضیح می‌دادم و آقای ربیعی را به‌عنوان مثال بیان کردم.

شما در آن مصاحبه گفتید که ۶۰ امضا جمع شده و خارج از فراکسیون امید هم امضا جمع کرده‌اید و معورهای چهارگانه استیضاح را بیان کردید، این هم در مصاحبه با روزنامه‌ای که بالاخره نام مدیرمسئول آن در کنار شما به‌عنوان یکی از استیضاح‌کنندگان شنیده می‌شود. این در حد مثال نبود. شما کار را تا جایی پیش برده و آن را رسانه‌ای کرده بودید و اعضای فراکسیون واکنش نشان دادند.

من معتقدم اعضای فراکسیون نباید در تله رسانه‌ای بیفتند و علیه یکدیگر مصاحبه کنند. فراکسیون باید انسجام و بلوغ خودش را حفظ کند. این تیتیر غلط بود و من فردای همان روز مصاحبه کردم و گفتم این تیتیر غلط است. ولی برخی دوستان در تله رسانه‌ای رفتند و مصاحبه کردند و گفتند که فراکسیون چنین تصمیمی ندارد.

این را خود شما هم قبول دارید که موضوع آقای ربیعی در فراکسیون تأیید نشده و نظری دراین‌باره اعلام نشده بود.

دوستان ما می‌گفتند فراکسیون ما اصلاً چنین برنامه‌ای ندارد. من هم قبول دارم که درباره آقای ربیعی هیچ بحثی در فراکسیون مطرح نشده بود. اما لازم نبود دوستان ما مصاحبه کنند و بگویند که اصلاً بحث استیضاح در فراکسیون مطرح نیست. این اشتباه بزرگی است که اعضای فراکسیون علیه هم مصاحبه کنند.

تا به حال چندین بار از من سؤال شده که مثلاً فلان عضو فراکسیون فلان حرف را زده. نظر شما چیست؟ من می‌گویم اجازه دهید با ایشان صحبت

کنم و ببینم موضوع چه بوده و بعد اظهارنظر کنم. این درست نیست که من بلافاصله واکنش نشان دهم و در مقابل نظرات دوستان فراکسیون خودمان موضع بگیرم. ما باید حواسمان باشد که ممکن است از صحبت‌های ما سوءاستفاده شده باشد.

شما فکر می‌کنید بعد از اینکه خبر داده‌اید که ۶۰ امضا با همکاری افراد بیرون فراکسیون برای استیضاح جمع کرده‌اید، اعضای فراکسیون باید چه کاری می‌کردند غیر از اینکه اعلام کنند این یک حرکت شخصی است و ربطی به فراکسیون ندارد؟

بهترین کار این بود که جلسه فوق‌العاده هیأت‌رئیسه تشکیل می‌شد و از من سؤال می‌کردند ماجرای این تیتیری که به نقل از شما زده شده، چیست؟ من هم آنجا می‌توانستم به مسئول روزنامه اعتراض کنم و بگویم این تیتیری که استفاده شده، اشتباه بوده است. ممکن بود ایشان هم بگویند این تیتیر سلیقه سردبیر بوده است. چون بالاخره من معتقدم این تیتیری که استفاده شد، نسبتی با حرفی که من زده بودم نداشت. من نمی‌دانم از کجای آن متن، این تیتیر در می‌آید. فکر می‌کنم لازم نبود همه به دنبال سرخ‌های یک تیانی و توطنه بگردند. کافی بود متن را بخوانند تا متوجه شوند این تیتیر شیطنت‌آمیز است و من هم نمی‌دانم سوءتفخیص سردبیر بوده یا اتفاق دیگری افتاده است. مهم این بود که در تله رسانه‌ای نیتیم. شما فکر می‌کنید تیترهایی که ایلنا از حرف‌های دوستان ما انتخاب کرد و زد، حرف بچه‌های ما بود؟ ایلنا به نقل از برخی از دوستان ما تیتیر زده که فلانی به دلیل مسائل شخصی به دنبال استیضاح است ولی همه آنها انکار کردند و گفتند ما چنین حرفی نزده‌ایم. حتی از قول خانم مولاوردی در ایلنا تیتیر زدن که اقدام لابی‌ای خودسرانه است. بعد هم شنیم همان مطلب را از ایلنا برداشت و کار کرد. درحالی‌که خانم مولاوردی به‌هیچ‌وجه چنین چیزی نگفته بود. من هم از ایلنا با آقای ربیعی دراین‌باره اصلاً گلیایه ندارم چون یکی از دلایل من برای استیضاح ایشان همین است که معتقدم یک وزارتخانه حق ندارد بنگاه رسانه‌ای داشته باشد. یک وزیر نباید بنگاه رسانه‌ای درست کند.

این البته منصرف به یک وزارتخانه نیست و خیلی از دستگاه‌ها و برخی از وزارتخانه‌ها وارد این عرصه شده‌اند.

بله، اصلاً رسانه‌داری توسط دولت‌ها مشکل ایجاد می‌کند. رسانه باید در بخش خصوصی باشد و دولت‌ها به آن پاسخ‌گو باشند. وقتی دولت‌ها گرفتار رسانه‌داری می‌شوند، همین می‌شود. حالا از بحث رسانه‌داری که بگذریم، من درباره موضوع استیضاح و بعد از این ماجرای که پیش آمد، باز هم از آقای دکتر عارف خواش کردم و گفتم به‌رحال اعضا می‌خواهند کار نمایندگی خود را انجام دهند و برای اینکه وزانت و جایگاه فراکسیون حفظ شود، این سنت را جا بیندازیم که هرکدام از ما مووری داشته‌اند، در فراکسیون‌ها طرح کنیم و مشورت و داوری بگیریم و بعد از آن براساس نظر جمعی فراکسیون عمل کنیم. نه اینکه فراکسیون بی‌تفاوت شود و از کنار وظایف و دغدغه‌های نمایندگان عبور کند؛ این باعث می‌شود که روش‌های غلط گذشته احیا شود.

منظوران مجلس قبلی

به‌رحال ما در برخی مجالس قبلی شاهد بودیم که ابزارهای نظارتی در دالان‌های لابی قربانی شدند. یک نفر اقدام به طرح سؤال می‌کرد و دیگری می‌رفت روی سؤالی که همکار خودش طرح کرده، با مسئول مربوطه معامله می‌کرد. یک نفر کار تحقیق و تفحص را بالا می‌برد و ۱۰ نفر دیگر می‌رفتند با آن کار، مسائل خودشان را حل کنند. این بدترین شکلی است که می‌تواند مجلس را از صداموربودن نترول سده.

و برای جلوگیری از تکرار رویه باج‌خواهی با اهرم‌های نظارتی، چه باید کرد؟

برای بستن راه لابی و معامله‌گری باید اعضای فراکسیون تشویق شوند که حداکثر توان خود را برای نظارت به کار گیرند. اما قبل از طرح در صحن مجلس، در فراکسیون طرح کنند و اگر این فراکسیون به‌عنوان فراکسیون حامی دولت که ممکن است مصلحت‌هایی را هم در نظر بگیرد، ممکن نماینده دعوت شود که مبلغ مورد اشاره به خاطر آزادی طرح شود. اما اگر فراکسیون بی‌تفاوت شود، اعضا به‌مرور زمان به تقابل با یکدیگر می‌پردازند. فراکسیون باید پشتوانه کارشناسی ما باشد. الان برخی دیگر از دوستان ما درحال استارت‌زدن طرح سؤال از برخی وزرا هستند و فراکسیون باید راه این کار را مشخص کند. من همچنان معتقدم فراکسیون باید در حوزه نظارتی نظر مشورتی و داوری ارائه کند. اعضای فراکسیون هم این را قبول دارند. الان درباره لایحه برنامه ششم برخی معتقدند ساختار لایحه مشکل دارد و باید کلیاتش را رد کنیم و برخی می‌گویند باید کلیاتش تصویب شود و در بررسی جزئیات، اصلاحات را اعلام کنیم. ما درباره برخی از رای‌گیری‌ها در صحن، هم‌گرایی و انسجام خوبی داریم. این باید به پیش از صحن هم تسری پیدا کند و ما در فراکسیون بحث اقناعی کنیم و به جمع‌بندی فراکسیونی برسیم. فراکسیون باید در مجلس در سایه باشد و حتی برای نقاط و تذکراتمان هم بهتر است در فراکسیون تصمیم‌گیری و تقسیم کار کنیم.

گزارش

جنگال تازه بر سر ۴۰۰ میلیون دلاری که آمریکا به ایران داد

● گزارش تازه وال‌استریت ژورنال، به مخالفان دولت در آمریکا یک بار دیگر فرصت داد تا اوپاما را به باج‌دهی به ایران متهم کنند. موضوع همان ۴۰۰ میلیون دلار و تسویه‌حساب مربوط به یک قرارداد قدیمی است که هم‌زمان با اجرائی‌شدن توافق هسته‌ای و آزادی شهروندان آمریکایی در ایران، انجام شد و اکنون وزارت خارجه آمریکا می‌گوید از پرداخت این پول به‌عنوان اهرم فشاری برای آزادی شهروندانش استفاده کرده است.

جان کری، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا، روز پنجشنبه در نشست خبری خود دراین‌باره گفت: «واشنگتن تا زمانی که از آزادی چهار شهروند آمریکایی در ایران اطمینان حاصل نکرده، ۴۰۰ میلیون دلار را به ایران نپرداخته شود». او افزود: «صادقانه بگویم به دلیل بی‌اعتمادی دوطرفه میان ایران و آمریکا، ما به‌طور قطع به دنبال حفظ حداکثر فشار تا لحظه آزادی شهروندان آمریکایی در ایران بودیم، این اولویت اول ما بود».

این اظهارات جان کری زمینه‌ساز شد تا روزنامه وال‌استریت ژورنال که از اول مدعی بود این مبلغ به‌عنوان باج به ایران داده شده است تا شهروندان آمریکایی در ایران آزاد شوند؛ در گزارش دیگری جزئیات بیشتری از این ماجرا منتشر کند و بنویسد: «مقامات آمریکایی از افشای نحوه و زمان نقل‌وانتقال پول خودداری کرده‌اند، اما براساس اطلاعاتی که به این نشریه رسیده، مدیران شرکت هوایم‌ایی ایران‌پیر مسئول برنامه‌ریزی و اجرای پرواز تهران به ژنو برای تحویل‌گرفتن پول نقد به بیورو و فرانک سوئیس بودند». این روزنامه به نقل از یک مقام آمریکایی که نام او را شن نکرده است، نوشت: «اولویت اصلی و مهم برای ما، بازگرداندن آمریکاییان زندانی به کشور بود و به محض اینکه اطمینان حاصل شد که هوایم‌سای حامل زندانیان آزادشده در صبح ۱۷ ژانویه از فرودگاه تهران به پرواز درآمده، هوایم‌ای ایرانی حامل پول به سوی ایران پرواز کرد».

ترامپ:اوپاما دروغ گواست

گزارش مذکور و حرف‌های جان کری، بهانه خوبی برای دونالد ترامپ، نامزد جمهوری‌خواهان در انتخابات آتی آمریکا بود تا یک بار دیگر باراک اوپاما و حزب رقیبش را به باد انتقاد گیرد. او که به محض انتشار خبر پرداخت این پول دولت را متهم به باج‌دهی و حتی گفته بود ویدئو مربوط به پرواز حامل پول‌ها را دیده است، این‌بار اوپاما را به دروغ‌گویی درباره ماجرای پرداخت بدهی واشنگتن به تهران متهم کرد.

او در یک سخنرانی انتخاباتی گفت: «ما اکنون از آنچه وزارت امور خارجه اعلام کرد، می‌دانیم رئیس‌جمهور اوپاما درباره ۴۰۰ میلیون دلار پول نقدی که به ایران فرستاد، دروغ گفته است. او گفت این پول برای آزادی گروگان‌ها نبوده اما در حقیقت بوده است».ترامپ با تأکید بر اینکه «او (اوپاما) گفت: ما باج نمی‌دهیم. اما خود این کار را کرده، ادامه داد: «وی اشتکارا و بی‌پا فداحت درباره گروگان‌ها دروغ گفت، همان‌طور که درباره طرح خدمات درمانی‌اش دروغ گفته بود. اوپاما با این کار تمام شهروندان آمریکایی خارج از کشور- حتی نیروهای نظامی را در خطر قرار داد. هیلاری کلینتون رقیب انتخاباتی ترامپ معمار سیاست‌های اوپاما در قبال ایران است و این دلیل دیگری است که وی هرگز نمی‌تواند رئیس‌جمهور آمریکا شود».

صرفاً هر زمانی

همه این دادو فریادها و تلاش ترامپ برای بهره‌برداری انتخاباتی از این ماجرا در حالی است که این پول به خاطر حروفصل بین مناقشه قدیمی میان دو کشور به ایران پرداخت شد. ماجرا مربوط به یک قرارداد خرید تسلیحات از آمریکا بود که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران اجرا نشده و به یکی از محورهای اختلاف میان دو کشور تبدیل شده بود. دو کشور نهایتاً بر سر پرداخت ۱۰۷میلیارد دلار به ایران توافق کردند که ۴۰۰ میلیون ا مبلغ اصلی و مابقی سود پول ایران است.

این ۴۰۰ میلیون دلار درست هم‌زمان با اجرائی‌شدن توافق هسته‌ای و آزادی شهروندان آمریکایی در ایران به صورت به نقد به تهران فرستاده و در همان زمان نیز اعلام شد، اما چندی قبل، برخی از رسانه‌های آمریکایی دولت این کشور را متهم کردند که مبلغ مورد اشاره به خاطر آزادی شهروندان این کشور به ایران پرداخت شده است، اما باراک اوپاما، رئیس‌جمهوری و جان کری، وزیر خارجه آمریکا به این موضوع واکنش نشان دادند و تأکید کردند این مسائل از یکدیگر جدا بوده و صرفاً هم‌زمان شده است. اوپاما تأکید کرده بود ما به کسی باج نمی‌دهیم. اظهارات تازه جان کری نیز در همین راستا بیان شده و سخنگوی وزارت خارجه این کشور مدعی است کشورش از مبلغ مورد اشاره و آن پیونده قدیمی به‌عنوان اهرم فشاری استفاده کرده است تا در فضای بی‌اعتمادی میان دو کشور زمینه آزادی شهروندانش را فراهم کند. ناگفته نماند که برخی از رسانه‌ها و تدروهای آمریکایی پیش از این نیز سعی داشتند اجرائی‌شدن برجام را با مسئله آزادی زندانیان آمریکایی گره بزنند. مقامات ایرانی نیز تاکنون ضمن تأیید اینکه بخشی از مبلغ مربوط به قرارداد تسلیحاتی سال ۱۹۷۰ را دریافت‌کرده‌اند، بر بی‌ارتباط‌بودن این موضوع با مسئله آزادی زندانیان آمریکایی تأکید داشته‌اند.